

LEGE nr. 345 din 1 iunie 2002 (*republicată*)

privind taxa pe valoarea adăugată*)

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 15 septembrie 2003

Data intrării în vigoare 15-09-2003

Notă *) Republicată în temeiul art. XIV lit. e) din Ordonanța Guvernului nr. 36/2003 privind corelarea unor dispoziții din legislația financiar-fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68 din 2 februarie 2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 232/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 31 mai 2003, dându-se textelor o noua numerotare.

Legea nr. 345/2002 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 371 din 1 iunie 2002.

Capitolul I

Sfera de aplicare

Secțiunea 1

Operațiuni impozabile

Articolul 1

(1) Taxa pe valoarea adăugată este un impozit indirect care se datorează bugetului de stat. Prezenta lege stabilește regulile referitoare la taxa pe valoarea adăugată.

(2) Se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată operațiunile care îndeplinesc în mod cumulativ următoarele condiții:

- a) sa constituie o livrare de bunuri, o prestare de servicii efectuată cu plata sau o operațiune asimilată acestora;
- b) să fie efectuate de persoane impozabile, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1);
- c) să rezulte din una dintre activitățile economice prevăzute la art. 2 alin. (2).

(3) Prin operațiuni cu plata se înțelege obligativitatea existenței unei legături directe între operațiunea efectuată și contrapartida obținută.

(4) Se cuprind, de asemenea, în sfera taxei pe valoarea adăugată importurile de bunuri.

Articolul 2

(1) În sensul prezentei legi, prin persoana impozabilă se înțelege orice persoană, indiferent de statutul sau juridic, care efectuează de o manieră independentă activități economice de natura celor prevăzute la alin. (2), oricare ar fi scopul și rezultatul acestor activități.

(2) Activitățile economice la care se face referire la alin. (1) sunt activitățile producătorilor, comercianților, prestatorilor de servicii, inclusiv activitățile extractive, agricole și cele ale profesiunilor libere sau asimilate. De asemenea, constituie activitate economică exploatarea bunurilor corporale sau necorporale în scopul obținerii de venituri.

(3) În sensul prezentei legi, nu acționează de o manieră independentă angajații sau orice alte persoane care sunt legate de un angajator printr-un contract individual de muncă sau prin orice alte instrumente juridice care stabilesc relația angajator-angajat în ceea ce privește condițiile de muncă, remunerarea și responsabilitățile angajatorului.

(4) Instituțiile publice nu sunt considerate persoane impozabile pentru activitățile lor administrative, sociale, educative, culturale, sportive, de ordine publică, de apărare și siguranța statului, pe care le desfășoară în calitate de autorități publice, chiar dacă pentru desfășurarea acestor activități percep taxe, redevențe, cotizatii sau onorarii.

(5) Instituțiile publice sunt considerate persoane impozabile pentru operațiunile efectuate, inclusiv cele prevăzute la alin. (4), în cazurile în care tratarea lor ca persoane neimpozabile pentru aceste operațiuni conduce la distorsiuni concurențiale. Instituțiile publice sunt considerate persoane impozabile pentru activitățile menționate în anexa care face parte integrantă din prezenta lege.

Articolul 3

(1) Prin livrare de bunuri se înțelege transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor deținute de proprietar către beneficiar, direct sau prin persoanele care acționează în numele acestora.

(2) În sensul prezentei legi, prin bunuri la care se face referire la alin. (1) se înțelege:

a) bunurile mobile corporale, cum sunt: materiile prime, materialele, obiectele de inventar, mijloacele fixe care pot fi detasate;

b) bunurile imobile, cum sunt: locuințele, construcțiile industriale, comerciale, agricole sau cele destinate pentru alte activități, terenurile agricole, terenurile pentru construcții și cele adiacente construcțiilor, inclusiv cele aferente localităților urbane sau rurale pe care sunt amplasate construcții sau alte amenajări;

c) bunurile de natura mobilă care nu pot fi detasate fără a fi deteriorate sau fără a antrena deteriorarea imobilelor înseși sau care devin bunuri imobiliare prin destinație;

d) energia electrică și termică, gazele, agentul frigorific.

(3) Sunt considerate livrări de bunuri în sensul alin. (1):

a) vânzarea de bunuri cu plata în rate;

b) trecerea în domeniul public a unor bunuri din patrimoniul persoanelor impozabile, în condițiile prevăzute de legislația referitoare la proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, în schimbul unei despăgubiri;

c) transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor în urma executării silite.

(4) Este asimilată livrărilor de bunuri preluarea de către persoane impozabile a bunurilor achiziționate sau fabricate de către acestea pentru a fi utilizate în scopuri care nu au legătură cu activitatea economică desfășurată sau pentru a fi puse la dispoziție altor persoane fizice sau juridice în mod gratuit, dacă taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor respective sau părților lor componente a fost dedusă total sau parțial. Se exceptează de la aceste prevederi bunurile acordate în mod gratuit, în limitele și potrivit destinațiilor prevăzute prin lege.

(5) Operațiunile privind schimbul de bunuri au efectul a doua livrări separate. În cazul transferului dreptului de proprietate asupra unui bun de către două sau mai multe persoane impozabile, prin intermediul mai multor tranzacții, fiecare tranzacție se considera o livrare separată, fiind impozitată distinct, chiar dacă bunul respectiv este transferat direct beneficiarului final. Același regim se aplică în cazul schimbului de bunuri cu servicii.

(6) Nu se considera livrare de bunuri transferul total sau parțial al activelor și pasivelor unei persoane impozabile, cu plata sau cu titlu gratuit, efectuat cu ocazia operațiunilor de fuziune și divizare a societăților comerciale.

(7) Nu se considera livrare de bunuri aportul în natura la capitalul social al unei societăți comerciale, în cazul în care beneficiarul este o persoană impozabilă care are dreptul de a deduce total taxa pe valoarea adăugată, dacă taxa ar fi aplicabilă la transferul respectiv. În acest caz beneficiarul este considerat a fi succesorul celui care efectuează transferul. În situația în care beneficiarul este o persoană impozabilă care nu are dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată sau are dreptul de deducere parțial, potrivit art. 23, operațiunea se considera livrare de bunuri, dacă taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor respective sau părților lor componente a fost dedusă total sau parțial.

Articolul 4

(1) Se considera prestare de servicii orice activitate care nu constituie livrare de bunuri în sensul art. 3.

Astfel de operațiuni pot fi:

a) orice muncă fizică sau intelectuală;

b) lucrări de construcții-montaj;

c) transport de persoane și mărfuri;

d) servicii de poșta și telecomunicații, de transmisiuni radio și TV;

e) închirierea, arendarea și concesiunea de bunuri mobile sau imobile;

f) operațiuni de intermediere sau de comision;

g) reparații de orice natură;

h) cesiuni și concesiuni ale drepturilor de autor, brevete, licențe, mărci de fabrică și de comerț, titluri de participare și alte drepturi similare;

i) servicii de publicitate;

j) operațiuni bancare, financiare, de asigurare și/sau reasigurare;

k) punerea la dispoziție de personal;

l) mandatarea;

m) asigurarea sau cedarea unei clientele, exclusivitatea asupra unei vânzări sau cumpărări;

n) angajamentul de a nu exercita o activitate economică sau un drept dintre cele menționate la lit. h);

o) amenajarea de spații de parcare, de depozitare și de camping;

p) activitățile hoteliere și de alimentație publică;

r) asigurarea accesului la rețelele de comunicații și a posibilității de utilizare a acestora;

s) prestațiile consilierilor, inginerilor, avocaților, notarilor publici, executorilor judecătorești, auditorilor, experților contabili, birourilor de studii și alte prestații similare, precum și prelucrarea de date și furnizarea de informații;

t) operațiuni de leasing.

(2) Efectuarea unor servicii, potrivit unui ordin emis de/sau în numele unei autorități publice sau potrivit legii, se considera prestare de servicii în sensul alin. (1).

(3) Următoarele operațiuni sunt asimilate cu prestările de servicii:

a) utilizarea bunurilor care fac parte din activele persoanei impozabile în alte scopuri decât cele legate de activitatea sa economică sau pentru a fi puse la dispoziție, în vederea utilizării în mod gratuit, altor persoane fizice sau juridice, dacă taxa pe valoarea adăugată aferentă acestor bunuri a fost dedusă total sau parțial;

b) prestările de servicii efectuate în mod gratuit de persoana impozabilă în alte scopuri decât cele legate de activitatea sa economică, pentru uzul personal al angajaților săi sau al altor persoane, dacă taxa pe valoarea adăugată aferentă acestor prestări a fost dedusă total sau parțial.

(4) Nu sunt asimilate cu prestările de servicii utilizarea bunurilor și prestările de servicii menționate la alin. (3), efectuate în limitele și potrivit destinațiilor prevăzute prin lege.

(5) Schimbul de servicii are efectul a doua prestări separate, fiecare dintre ele fiind supusă impozitării. În cazul prestării unui serviciu de către mai multe persoane impozabile, prin tranzacții succesive, fiecare tranzacție se considera o prestare separată și se impozitează distinct, chiar dacă serviciul respectiv este prestat direct către beneficiarul final.

(6) Persoana impozabilă care acționează în nume propriu, dar în contul unei alte persoane, luând parte la prestări de servicii, se considera ca a primit și a prestat ea însăși acele servicii.

Articolul 5

Prin import de bunuri se înțelege introducerea în țara de bunuri provenind din străinătate de către orice persoană, indiferent de statutul sau juridic, direct sau prin intermediari, plasate în regim vamal de import sau în regimuri vamale suspensive.

Secțiunea a 2-a Locul operațiunilor impozabile

Articolul 6

(1) Locul unei livrări de bunuri se considera a fi în România atunci când, potrivit prevederilor alin. (2) și (3), este situat pe teritoriul României.

(2) Se considera a fi locul livrării:

a) locul de unde a pornit expediția bunurilor sau transportul către beneficiar, indiferent dacă bunurile sunt expediate sau transportate de furnizor, de beneficiar sau de terți;

b) locul unde se găsesc bunurile în momentul când are loc livrarea, în cazul în care bunurile nu sunt expediate sau transportate.

(3) Prin derogare de la prevederile alin. (2) lit. a), locul livrării bunurilor pentru importatorul definit la art. 13 alin. (1) se considera a fi situat în România în cazul în care locul de unde a pornit expediția sau transportul se afla în afară României, însă destinația finală este în România.

(4) Livrările și importurile de bunuri pentru care locul operațiunii se considera a fi în România se supun regimurilor de impozitare prevăzute în prezenta lege.

Articolul 7

(1) Locul prestărilor de servicii se considera a fi în România când prestatorul își are stabilit în România sediul activității economice sau un sediu stabil de la care sunt prestate serviciile ori, în lipsa unui astfel de sediu, domiciliul sau reședința sa obișnuită, cu următoarele excepții pentru care locul prestării este:

a) locul unde sunt situate bunurile de natura imobiliară, pentru lucrările de construcții-montaj executate pentru realizarea, repararea și întreținerea bunurilor imobile, indiferent de locul unde este situat sediul prestatorului - în țara sau în străinătate. Același regim se aplică și închirierii de bunuri imobile, operațiunilor de leasing având ca obiect utilizarea bunurilor imobile, serviciilor de arhitectura, proiectare, de coordonare a lucrărilor de construcții, precum și serviciilor prestate de alte persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată cu activitate în domeniul bunurilor imobile - studii, expertize, reparații și alte prestări ale agenților imobiliari;

b) locul de plecare a transportului de bunuri sau de persoane, respectiv locul de sosire a transportului aferent bunurilor importate:

1. pentru transportul de bunuri sau de persoane, locul prestării se considera a fi în România, dacă locul de plecare a transportului se afla în România, indiferent dacă locul de sosire a transportului se afla în România sau în străinătate;

2. pentru transportul de bunuri cu locul de plecare în străinătate, locul prestării se considera a fi în România, dacă locul de sosire a transportului se afla în România;

c) locul unde beneficiarul are stabilit sediul activității sau, în lipsa acestuia, domiciliul beneficiarului. În această categorie se încadrează:

1. închirierea de bunuri mobile corporale;

2. operațiunile de leasing având ca obiect utilizarea bunurilor mobile;

3. cesiunile și/sau concesiunile dreptului de autor, de brevete, de licențe, de mărci de fabrica și de comerț și alte drepturi similare;
 4. serviciile de publicitate;
 5. serviciile consultantilor, inginerilor, birourilor de studii, avocaților, experților contabili și alte servicii similare;
 6. prelucrarea de date, furnizarea de informații;
 7. operațiunile bancare, financiare, de asigurare și/sau de reasigurare;
 8. punerea la dispoziție de personal;
 9. telecomunicațiile. Sunt considerate servicii de telecomunicații serviciile având ca obiect transmiterea, emiterea și recepția de semnale, înscrisuri, imagini și sunete sau informații de orice natura prin fir, radio, mijloace optice sau alte mijloace electromagnetice, inclusiv cedarea dreptului de utilizare a mijloacelor pentru astfel de transmisii, emiteri sau recepții. Serviciile de telecomunicații cuprind, de asemenea, și furnizarea accesului la rețelele de informații mondiale;
 10. serviciile de radiodifuziune și de televiziune;
 11. serviciile furnizate pe cale electronică. Sunt considerate servicii furnizate pe cale electronică: furnizarea și conceperea de site-uri informatice, mentenanța la distanță a programelor și echipamentelor, furnizarea de programe informatice și menținerea la zi a acestora, furnizarea de imagini, de texte și de informații și punerea la dispoziție a bazei de date, furnizarea de muzică, de filme și de jocuri, inclusiv jocuri de noroc sau de bani, și emisiuni sau manifestări politice, culturale, artistice, sportive, științifice, de divertisment și alte servicii similare. Atunci când furnizorul de servicii și clientul sau comunică prin curier electronic, aceasta nu înseamnă în sine ca serviciul furnizat este un serviciu electronic;
 12. prestările intermediarilor care intervin în furnizarea serviciilor prevăzute la pct. 1-11;
 - d)** locul unde serviciile sunt prestate efectiv; în această categorie se cuprind următoarele activități:
 1. culturale, artistice, sportive, științifice, educative, de divertisment sau similare, inclusiv serviciile accesorii și cele ale organizatorilor de astfel de activități;
 2. prestările accesorii transportului, cum sunt: încărcarea-descărcarea mijloacelor de transport, manipularea, paza și/sau depozitarea mărfurilor și alte servicii similare;
 3. expertize privind bunurile mobile corporale;
 4. lucrări efectuate asupra bunurilor mobile corporale.
- (2)** Prestările de servicii pentru care locul prestării se considera a fi în România se supun regimurilor de impozitare prevăzute în prezenta lege.

Secțiunea a 3-a

Regimuri de impozitare

Articolul 8

- (1)** Operațiunile impozabile cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se clasifică, din punct de vedere al regimului de impozitare, astfel:
- a)** operațiuni taxabile, la care se aplică cota standard a taxei pe valoarea adăugată; nivelul cotei standard se stabilește prin prezenta lege;
 - b)** operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată cu drept de deducere, pentru care furnizorii și/sau prestatorii au dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente bunurilor și/sau serviciilor achiziționate, destinate realizării operațiunilor respective; în prezenta lege aceste operațiuni sunt prevăzute la art. 11 alin. (1) și la art. 12;
 - c)** operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată fără drept de deducere, pentru care furnizorii/prestatorii nu au dreptul la deducerea taxei pe valoarea adăugată aferente bunurilor și/sau serviciilor achiziționate, destinate realizării operațiunilor respective; în prezenta lege aceste operațiuni sunt prevăzute la art. 9;
 - d)** operațiuni de import scutite de taxa pe valoarea adăugată; în prezenta lege aceste operațiuni sunt prevăzute la art. 10.
- (2)** Operațiunile scutite de taxa pe valoarea adăugată sunt reglementate prin lege și nu se admite extinderea lor prin analogie.
- (3)** Operațiunile scutite de la plata taxei pe valoarea adăugată prin alte acte normative decât prin prezenta lege se considera operațiuni scutite fără drept de deducere în situația în care actele normative respective nu prevăd în mod expres posibilitatea furnizorilor/prestatorilor de a exercita dreptul de deducere.
- (4)** Operațiunile desfășurate în zonele libere se supun regimurilor de impozitare și regulilor prevăzute în prezenta lege.
- (5)** De la data intrării în vigoare a prezentei legi operațiunile la care, prin alte acte normative în vigoare, se prevede aplicarea cotei zero a taxei pe valoarea adăugată se considera operațiuni scutite cu drept de deducere.
- (6)** Se interzice utilizarea noțiunii "cota zero" în actele normative care vor fi elaborate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

Secțiunea a 4-a

Operațiuni scutite

Articolul 9

(1) Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată următoarele activități de interes general:

a) spitalizarea, îngrijirile medicale, inclusiv veterinarie, și operațiunile strâns legate de acestea, desfășurate de unități autorizate pentru astfel de activități, indiferent de forma de organizare și de titularul dreptului de proprietate, respectiv: spitale, sanatorii, centre de sănătate rurale sau urbane, dispensare, cabinete și laboratoare medicale, centre de îngrijire medicală și de diagnostic, stații de salvare și alte unități autorizate să desfășoare astfel de activități, precum și cantinele organizate pe lângă aceste unități. Sunt, de asemenea, scutite serviciile de cazare, masa și tratament prestate cumulativ de către persoanele autorizate care își desfășoară activitatea în stațiuni balneoclimaterice și a căror contravaloare este decontată pe bază de bilete de tratament, precum și serviciile funerare prestate de unitățile sanitare;

b) prestările de servicii efectuate în cadrul profesiei lor de către tehnicienii dentari, precum și livrarea de proteze dentare efectuată de către stomatologi și de către tehnicienii dentari, indiferent de forma de organizare și de titularul dreptului de proprietate;

c) prestările de îngrijire și supraveghere la domiciliu a persoanelor, efectuate de personal specializat cu exercitarea profesiilor medicale și paramedicale;

d) livrările de organe, de sânge și de lapte uman;

e) activitatea de învățământ prevăzută la [art. 15 alin. \(5\) din Legea învățământului nr. 84/1995](#), republicată, cu modificările ulterioare, desfășurată de unitățile autorizate de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului și care sunt cuprinse în sistemul național de învățământ, precum și achiziționarea de către acestea de documentație tehnică și materiale de construcții destinate învățământului de stat și particular, precum și de aparatură, utilaje, publicații și dotări pentru procesul didactic. Sunt, de asemenea, scutite cantinele organizate pe lângă unitățile cuprinse în sistemul național de învățământ autorizate de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului;

f) prestările de servicii și livrările de bunuri strâns legate de asistența și protecția socială, efectuate de instituțiile publice, instituțiile de interes public sau de alte organisme recunoscute ca având caracter social;

g) prestările de servicii și livrările de bunuri strâns legate de protecția copiilor și tinerilor, efectuate de instituțiile publice, instituțiile de interes public sau de alte organisme recunoscute ca având caracter social;

h) prestările de servicii și livrările de bunuri furnizate membrilor în interesul lor colectiv, în schimbul unei cotizații fixate conform statutului, de organizații fără scop patrimonial ce au obiective de natură politică, sindicală, religioasă, patriotică, filozofică, filantropică sau civică, în condițiile în care aceasta scutire nu provoacă distorsiuni de concurență;

i) serviciile ce au strânsă legătură cu practicarea sportului sau a educației fizice prestate de organizații fără scop patrimonial în beneficiul persoanelor care practică sportul sau educația fizică;

j) prestări de servicii culturale și livrările de bunuri legate nemijlocit de acestea, efectuate de instituții publice;

k) prestările de servicii și livrările de bunuri efectuate de unități ale căror operațiuni sunt scutite, conform lit. a) și lit. e)-j), cu ocazia manifestărilor destinate să le aducă sprijin financiar și organizate în profitul lor exclusiv, cu condiția ca aceste scutiri să nu producă distorsiuni concurențiale;

l) realizarea și difuzarea programelor de radio și televiziune, cu excepția celor de publicitate;

m) vânzarea de filme sau licențe de filme destinate difuzării prin televiziune, cu excepția celor de publicitate;

n) transportul bolnavilor sau răniților cu vehicule special amenajate și autorizate în acest sens.

(2) Alte operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată:

a) activitățile de cercetare-dezvoltare și inovare pentru realizarea programelor, subprogramelor și proiectelor, precum și a acțiunilor cuprinse în Planul național de cercetare-dezvoltare și inovare în programele nucleu și în planurile sectoriale, prevăzute de [Ordonanța Guvernului nr. 57/2002](#) privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică*). Sunt, de asemenea, scutite activitățile de cercetare-dezvoltare și inovare finanțate în parteneriat internațional, regional și bilateral;

b) livrările de bunuri și/sau prestările de servicii efectuate de producătorii agricoli individuali;

c) următoarele operațiuni bancare și financiare:

1. acordarea de credite, inclusiv acordarea de împrumuturi de asociații/actionarii societăților comerciale în vederea asigurării resurselor financiare ale societății, precum și acordarea de împrumuturi de către orice persoană fizică sau juridică, în condițiile prevăzute la art. 100 din titlul VI - Regimul juridic al garanțiilor reale mobiliare - din [Legea nr. 99/1999](#) privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice, cu modificările ulterioare;

2. operațiunile prevăzute la [art. 8 din Legea bancară nr. 58/1998](#), cu modificările și completările ulterioare, efectuate de băncile persoane juridice române, sucursalele din România ale băncilor persoane juridice străine, organisme financiar-bancare internaționale, casele de economii, casele de ajutor reciproc, cooperativele de credit și alte societăți de credit, casele de schimb valutar, precum și alte persoane juridice autorizate să desfășoare

activități bancare, cu excepția următoarelor operațiuni: operațiunile de leasing financiar, închirierea de casete de siguranță, tranzacții în cont propriu sau în contul clienților cu metale prețioase, obiecte confectionate din acestea și/sau pietre prețioase, expertizare de studii de fezabilitate, acordarea de consultanță, evaluări de patrimoniu;

3. operațiunile specifice efectuate de Banca Națională a României, reglementate în mod expres prin [Legea nr. 101 /1998](#) privind Statutul Băncii Naționale a României, cu modificările și completările ulterioare. Nu sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată achizițiile de aur, argint, alte metale și pietre prețioase, efectuate de Banca Națională a României de la persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată;

4. operațiunile de investiții financiare, de intermediere financiară, de valori mobiliare și instrumente financiare derivate, precum și alte instrumente financiare;

5. intermedierea în plasamentul de valori mobiliare și oferirea de servicii legate de acesta;

d) gestiunea fondurilor comune de plasament și a fondurilor comune de creanță efectuate de Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, Fondul Roman de Garantare a Creditelor pentru Întreprinzătorii Privati - S.A., Fondul de Garantare a Creditului Rural - S.A., Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii - S.A., precum și de alte organisme constituite în acest scop;

e) operațiunile de asigurare și de reasigurare, precum și prestările de servicii aferente acestor operațiuni efectuate de intermediarii în operațiuni de asigurare;

f) activitățile de organizare și exploatare a jocurilor de noroc, efectuate de Compania Națională "Loteria Română" - S.A. și contribuabilii autorizați de Comisia de coordonare, avizare și atestare a jocurilor de noroc;

g) livrările de bunuri și/sau prestările de servicii realizate cu deținuți de unitățile din sistemul penitenciar;

h) lucrările de construcții, amenajări, reparații și întreținere executate pentru monumente comemorative ale combatanților, eroilor, victimelor de război și ale Revoluției din decembrie 1989, precum și pentru muzee, case memoriale, monumente istorice și de arhitectură;

i) încasările din taxele de intrare la castele, muzee, târguri și expoziții, grădini zoologice și botanice, biblioteci, precum și operațiunile care intră în sfera de aplicare a impozitului pe spectacole;

j) editarea, tipărirea și/sau vânzarea de manuale școlare și/sau de cărți, exclusiv activitatea de publicitate;

k) livrările de proteze de orice fel, accesorii ale acestora, precum și de produse ortopedice;

l) transportul fluvial al localnicilor în Delta Dunării și pe relațiile Orșova-Moldova Noua, Brăila-Hârșova, Galați-Grindu;

m) valorificarea obiectelor și vesmintelor de cult, tipărirea cărților de cult, teologice sau cu conținut bisericesc, necesare practicării cultului, precum și a celor asimilate obiectelor de cult, potrivit [art. 1 din Legea nr. 103/1992](#) privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult, cu modificările ulterioare;

n) transferul dreptului de proprietate al bunurilor către Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Bancare, ca efect al dării în plată pentru stingerea obligației de plată a debitorului, total sau parțial, conform prevederilor [art. 26 alin. \(2\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998](#) privind valorificarea unor active bancare, aprobată și modificată prin [Legea nr. 409/2001](#), cu modificările și completările ulterioare**);

o) arendarea, concesiunea și închirierea de bunuri imobile, cu următoarele excepții:

1. operațiunile de cazare care sunt efectuate în cadrul sectorului hotelier sau al sectoarelor cu funcție similară, inclusiv închirierea terenurilor amenajate pentru camping;

2. închirierea amplasamentelor pentru staționarea vehiculelor;

3. închirierea utilajelor și a mașinilor fixate în bunurile imobile;

4. închirierea seifurilor.

(3) Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată activitățile persoanelor impozabile cu venituri din operațiuni taxabile declarate sau, după caz, realizate anual, de până la 1,5 miliarde lei inclusiv. În situația realizării unor venituri superioare plafonului de impozitare de 1,5 miliarde lei în cursul unui an fiscal, persoanele impozabile au obligația să solicite înregistrarea ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, în conformitate cu prevederile legale în vigoare. După înscrierea ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată persoanele impozabile respective nu mai beneficiază de scutire chiar dacă ulterior realizează venituri inferioare plafonului de 1,5 miliarde lei. Persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, care în anul 2001 au realizat venituri din operațiuni taxabile sub plafonul de 1,5 miliarde lei, pot solicita scoaterea din evidența ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, în condițiile stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi.

(4) Plafonul de impozitare de 1,5 miliarde lei stabilit la alin. (3) este valabil pentru anul fiscal 2002. De la data de 1 ianuarie până la data de 31 decembrie 2003 plafonul de impozitare se stabilește la suma de 1,7 miliarde lei, iar de la data de 1 ianuarie 2004 și în continuare plafonul de impozitare se stabilește la 2 miliarde lei.

(5) Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată livrările de bunuri care au fost destinate exclusiv realizării de operațiuni scutite în baza prezentului articol, dacă taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor respective nu a fost dedusă.

(6) Persoanele impozabile pot opta pentru plata taxei pe valoarea adăugată în cazul:

a) operațiunilor de arendare, concesiune și închiriere de bunuri imobile, prevăzute la alin. (2) lit. o), în condițiile stabilite prin normele de aplicare a legii;

b) operațiunilor prevăzute la alin. (3).

Notă *) [Ordonanța Guvernului nr. 57/2002](#) a fost aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 324/2003](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 16 iulie 2003.

Notă **) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998](#) a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 948 din 24 decembrie 2002.

Articolul 10

Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată:

a) bunurile importate destinate comercializării în regim duty-free, precum și prin magazinele pentru servirea în exclusivitate a reprezentanților diplomatice și a personalului acestora;

b) bunurile introduse în țara de călători sau de alte persoane fizice cu domiciliul în țara ori în străinătate, în condițiile și în limitele stabilite prin hotărâre a Guvernului, potrivit regimului vamal aplicabil persoanelor fizice;

c) reparațiile și transformările la nave și aeronave românești în străinătate, precum și carburanții și alte bunuri, aprovizionate din străinătate, destinate utilizării pe nave și/sau aeronave;

d) importul de bunuri a căror livrare este scutită de taxa pe valoarea adăugată în interiorul țării. Același regim se aplică pentru serviciile efectuate de prestatori cu sediul sau cu domiciliul în străinătate, pentru care locul prestării se considera a fi în România, potrivit prevederilor art. 7;

e) licențe de filme și programe, drepturi de transmisie, abonamente la agenții de știri externe și altele de aceasta natura, destinate activității de radio și televiziune;

f) importul de bunuri primite în mod gratuit cu titlu de ajutoare sau donații destinate unor scopuri cu caracter umanitar, social, filantropic, religios, de apărare a sănătății, cultural, artistic, educativ, științific, sportiv, de protecție și ameliorare a mediului, de protecție și conservare a monumentelor istorice și de arhitectura și importurile de bunuri finanțate direct din împrumuturi nerambursabile, acordate României de organisme internaționale, de guverne străine și/sau de organizații nonprofit și de caritate, în condiții stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi;

g) importul următoarelor bunuri: mostrele fără valoare comercială, materialele publicitare și de documentare, bunurile de origine română, bunurile străine care, potrivit legii, devin proprietatea statului, bunurile reparate în străinătate sau bunurile care le înlocuiesc pe cele necorespunzătoare calitativ, returnate partenerilor externi în perioada de garanție, bunurile care se înapoiază în țara ca urmare a unei expedieri eronate, echipamentele pentru protecția mediului stabilite prin hotărâre a Guvernului;

h) importul bunurilor efectuate în România de către forțele statelor membre NATO pentru uzul acestor forțe sau al personalului civil însoțitor ori pentru aprovizionarea popotelor lor sau cantinelor, în cazul în care aceste forțe sunt destinate efortului comun de apărare.

Articolul 11

(1) Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată:

a) exportul de bunuri, transportul și prestările de servicii legate direct de exportul bunurilor, bunurile comercializate prin magazinele duty-free, precum și prin magazinele situate în aeroporturile internaționale după locurile stabilite pentru efectuarea controlului vamal la ieșirea din țară;

b) transportul internațional de persoane în și din străinătate, precum și prestările de servicii legate direct de acesta;

c) transportul de marfa și de persoane, în și din porturile și aeroporturile din România, cu nave și aeronave sub pavilion românesc, comandate de beneficiari din străinătate;

d) trecerea mijloacelor de transport de mărfuri și de călători cu mijloace de transport fluvial specializate, între România și statele vecine;

e) transportul, prestările de servicii accesorii transportului, precum și alte prestări de servicii aferente mărfurilor din import și a căror contravaloare este inclusă în baza de impozitare conform art. 19 alin. (1) și (2);

f) livrările de bunuri destinate utilizării pe nave și aeronave sau incorporării în nave și aeronave, care prestează transporturi internaționale de persoane și de mărfuri;

g) prestările de servicii efectuate pentru nevoile directe ale navelor și aeronavelor care efectuează transporturi internaționale de persoane și de mărfuri, precum și pentru încarcatura lor;

h) reparațiile la mijloacele de transport contractate cu beneficiari din străinătate;

i) alte prestări de servicii efectuate de persoane impozabile cu sediul în România, contractate cu beneficiari din străinătate, în condițiile prevăzute prin normele de aplicare a prezentei legi;

j) prestările de servicii pentru navele aflate în proprietatea companiilor de navigație care își desfășoară activitatea în regimul special maritim sau operate de acestea, precum și livrările de nave în întregul lor către aceste companii;

k) livrările de bunuri și prestările de servicii în favoarea directă a misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, precum și a personalului acestora, pe bază de reciprocitate; livrările de bunuri și prestările de servicii în favoarea directă a reprezentanțelor internaționale interguvernamentale acreditate în România, precum și a personalului acestora;

l) bunurile cumpărate din expozițiile organizate în România, precum și din rețeaua comercială, expediate sau transportate în străinătate de către cumpărătorul care nu are domiciliul sau sediul în România;

m) livrările de bunuri și prestările de servicii finanțate din ajutoare sau împrumuturi nerambursabile acordate de guverne străine, de organisme internaționale și de organizații nonprofit și de caritate din străinătate și din țara, inclusiv din donații ale persoanelor fizice;

n) construcția, extinderea, reabilitarea și consolidarea lacasurilor de cult religioase;

o) livrările de utilaje, echipamente și prestările de servicii legate nemijlocit de operațiunile petroliere, realizate de titularii acordurilor petroliere, persoane juridice străine, în baza [Legii petrolului nr. 134/1995](#);

p) livrările de utilaje, echipamente și prestările de servicii aferente obiectivului de investiții "Dezvoltarea și modernizarea Aeroportului Internațional București-Otopeni";

r) prestările de servicii efectuate de intermediari care acționează în numele sau în contul altuia, atunci când intervin în operațiunile prevăzute în prezentul articol;

s) livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate pentru forțele statelor membre NATO pentru uzul acestora sau al personalului civil însoțitor ori pentru aprovizionarea popotelor lor sau cantinelor, în cazul în care aceste forte sunt destinate efortului comun de apărare. În cazul în care bunurile nu sunt expediate sau transportate în afară țării și pentru prestările de servicii, scutirea se acordă potrivit unei proceduri de restituire a taxei stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(2) Pentru operațiunile prevăzute la alin. (1) lit. a)-c), e)-g), i) și r) justificarea regimului de scutire se realizează pe baza documentelor stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi.

(3) Pentru operațiunile prevăzute la alin. (1) lit. k)-p) aplicarea regimului de scutire se realizează în condițiile stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(4) Pentru lucrările de construcție de locuințe, extindere, consolidare și reabilitare a locuințelor existente, nefinalizate la data intrării în vigoare a prezentei legi, restituirea taxei pe valoarea adăugată aferente perioadei în care au beneficiat de aplicarea cotei zero, conform prevederilor [art. 17 lit. B.n\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2000](#) privind taxa pe valoarea adăugată, cu modificările ulterioare, se realizează conform procedurii stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Articolul 12

Se scutesc de taxa pe valoarea adăugată următoarele operațiuni, cu condiția ca acestea să nu ducă la utilizare și/sau consumare finală:

a) operațiunile de perfecționare activă prevăzute la [cap. VII, secțiunea a IV-a din Legea nr. 141/1997](#) privind Codul vamal al României;

b) bunurile realizate în regim de perfecționare activă, potrivit prevederilor cap. VII, secțiunea a IV-a, [art. 111 alin. \(1\) lit. a\) din Legea nr. 141/1997](#), de persoane impozabile cu sediul în România, contractate cu beneficiari din străinătate și care din dispoziția acestora sunt livrate în antrepozite vamale aflate pe teritoriul României;

c) introducerea în țară de bunuri plasate în regim vamal suspensiv cu exonerarea totală de la plata drepturilor de import, potrivit prevederilor Codului vamal al României;

d) introducerea de bunuri în zonele libere direct din străinătate, în vederea simplei depozitari a acestora, fără întocmirea de formalități vamale;

e) introducerea de mărfuri în zonele libere direct din străinătate, precum și operațiunile comerciale de vânzare-cumpărare a acestora între diverși operatori în perimetrul zonelor libere și care ulterior acestor operațiuni părăsesc în aceeași stare teritoriul zonelor libere cu destinație externă, fără întocmirea de declarații vamale;

f) prestările de servicii legate direct de operațiunile prevăzute la lit. a)-e).

Capitolul II

Persoane obligate la plata taxei pe valoarea adăugată

Articolul 13

(1) Taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat se plătește de către:

a) persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, pentru operațiuni taxabile;

b) titularii operațiunilor de import de bunuri efectuat direct, prin comisionari sau terțe persoane juridice care acționează în numele și din ordinul titularului operațiunii de import, indiferent dacă sunt sau nu înregistrați ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată la organele fiscale, cu excepția importurilor scutite conform art. 10;

c) persoanele fizice, pentru bunurile introduse în țara potrivit regulamentului vamal aplicabil acestora;

d) persoanele juridice sau persoanele fizice cu sediul ori cu domiciliul stabil în România, beneficiare ale prestațiilor de servicii prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. c), efectuate de prestatori cu sediul sau cu domiciliul în străinătate, cu excepția celor scutite de taxa pe valoarea adăugată, indiferent dacă sunt sau nu înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată la organele fiscale.

(2) În situația în care persoana care realizează operațiuni taxabile nu are sediul sau domiciliul stabil în România, aceasta este obligată să desemneze un reprezentant fiscal domiciliat în România, care se angajează să îndeplinească obligațiile ce îi revin conform prevederilor prezentei legi.

(3) Beneficiarii prestațiilor de servicii pentru care locul prestării se considera a fi în România, potrivit criteriilor de aplicare teritorială stabilite la art. 7, sunt obligați la plata taxei pe valoarea adăugată, dacă prestatorii din străinătate nu au îndeplinit obligația desemnării unui reprezentant fiscal domiciliat în România.

Capitolul III

Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată

Articolul 14

Faptul generator al taxei pe valoarea adăugată ia naștere în momentul efectuării livrării de bunuri și/sau în momentul prestării serviciilor, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

Articolul 15

Pentru operațiunile prevăzute mai jos faptul generator al taxei pe valoarea adăugată ia naștere la:

a) data înregistrării declarației vamale, în cazul bunurilor plasate în regim de import;

b) data primirii facturii externe pentru serviciile contractate de persoane impozabile din România cu prestatori cu sediul sau domiciliul în străinătate, pentru care locul prestării se considera a fi în România;

c) data plății prestatorului extern, în cazul plăților efectuate fără factura pentru serviciile contractate de persoane impozabile din România cu prestatori cu sediul sau domiciliul în străinătate, pentru care locul prestării se considera a fi în România;

d) data la care bunurile aflate într-un regim vamal suspensiv sunt plasate în regim de import;

e) data stabilirii debitului pe bază de factura pentru prestațiile de servicii care dau loc la decontări sau plăți succesive, acestea fiind considerate ca au fost efectuate în momentul expirării perioadelor aferente acestor decontări sau plăți;

f) data vânzării bunurilor către beneficiari, în cazul operațiunilor efectuate prin intermediari sau prin consignație;

g) data emiterii documentelor în care se consemnează preluarea de către persoane impozabile a unor bunuri achiziționate sau fabricate de către acestea pentru a fi utilizate în scopuri care nu au legătură cu activitatea economică desfășurată de acestea sau pentru a fi puse la dispoziție altor persoane fizice ori juridice în mod gratuit;

h) data documentelor prin care se confirmă prestarea de către persoane impozabile a unor servicii în scopuri care nu au legătură cu activitatea economică desfășurată de acestea sau pentru alte persoane fizice ori juridice în mod gratuit;

i) data colectării monedelor din masina pentru mărfurile vândute prin mașini automate;

j) termenele de plată a ratelor prevăzute în contracte pentru operațiunile de leasing.

Articolul 16

(1) Exigibilitatea este dreptul organului fiscal de a pretinde plătitorului de taxa pe valoarea adăugată, la o anumită dată, plata taxei datorate bugetului de stat.

(2) Exigibilitatea ia naștere concomitent cu faptul generator, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

(3) Pentru livrările de bunuri cu plata în rate exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată intervine la data prevăzută pentru plata ratelor.

(4) Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată este anticipată faptului generator atunci când:

a) factura fiscală este emisă înaintea efectuării livrării bunurilor sau prestării serviciilor;

b) contravaloarea bunurilor sau a serviciilor se încasează înaintea efectuării livrării bunurilor sau prestării serviciilor;

c) se încasează avansuri, cu excepția avansurilor acordate pentru:

1. plata importurilor și a datoriei vamale stabilite potrivit legii;
2. realizarea producției destinate exportului;
3. efectuarea de plăți în contul clientului;
4. livrări de bunuri și prestări de servicii scutite de taxa pe valoarea adăugată.

(5) Pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii care se efectuează continuu - energie electrică, energie termică, gaze naturale, apă, servicii telefonice și altele similare - exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată intervine la data stabilirii debitului beneficiarului pe bază de factura fiscală sau alt document legal.

(6) Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferente avansurilor încasate de persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, care au câștigat licitații pentru efectuarea obiectivelor finanțate din credite acordate de organismele financiare internaționale statului român sau garantate de acesta, ia naștere la data facturării situațiilor de lucrări.

(7) Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferente sumelor constituite drept garanție pentru acoperirea eventualelor reclamații privind calitatea lucrărilor de construcții-montaj ia naștere la data încheierii procesului-verbal de recepție definitivă sau, după caz, la data încasării sumelor, dacă încasarea este anterioară acesteia.

(8) Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată pentru lucrările imobiliare intervine la data încasării avansurilor pe bază de situații de lucrări, dar antreprenorii pot să opteze pentru plata taxei pe valoarea adăugată la data livrării, în condiții stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi.

Articolul 17

(1) Pentru livrările de mașini industriale, mijloace de transport destinate realizării de activități productive, utilaje tehnologice, instalații, echipamente, aparate de măsură și control, automatizări și produse de software, care au fost produse cu cel mult un an înaintea vânzării și nu au fost niciodată utilizate, exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată se amana în următoarele condiții:

a) pe perioada de realizare a investiției, până la punerea în funcțiune a acesteia, respectiv până la data de 25 a lunii următoare datei de punere în funcțiune a investiției, dar nu mai mult de 12 luni de la data începerii investiției, când livrările respective se efectuează către întreprinderile mici și mijlocii, astfel cum sunt definite în [Legea nr. 133/1999](#) privind stimularea întreprinzătorilor privați pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările ulterioare, precum și către societățile comerciale cu capital majoritar privat, persoane juridice române, persoanele fizice și asociațiile familiale autorizate conform [Decretului-lege nr. 54/1990](#) privind organizarea și desfășurarea unor activități economice pe baza liberei inițiative*), cu modificările ulterioare, care își au sediul și își desfășoară activitatea în zona defavorizată, în vederea efectuării de investiții în zonele defavorizate;

b) pe perioada de realizare a investiției, până la punerea în funcțiune a acesteia, respectiv până pe data de 25 a lunii următoare datei de punere în funcțiune a investiției, dar nu mai mult de 30 de luni de la data înregistrării statistice la Ministerul Economiei și Comerțului, când livrările respective se efectuează către persoane impozabile care realizează investiții care se încadrează în prevederile [Legii nr. 332/2001](#) privind promovarea investițiilor directe cu impact semnificativ în economie.

(2) Amânarea exigibilității taxei pe valoarea adăugată prevăzută la alin. (1) se realizează astfel:

a) beneficiarii prevăzuți la alin. (1) au obligația să achite în numele furnizorului taxă pe valoarea adăugată direct la bugetul statului, la termenele prevăzute la alin. (1), sau să compenseze aceasta taxă cu taxa de rambursat rezultată din decontul lunii precedente depus la organele fiscale. Taxa pe valoarea adăugată achitată sau compensată devine deductibilă și se înscrie în decontul de taxă pe valoarea adăugată din luna respectivă. Cu suma achitată sau compensată se va diminua corespunzător datoria față de furnizor. În situația în care beneficiarii nu achită sau nu compensează taxa pe valoarea adăugată la termenele prevăzute la alin. (1), vor fi obligați să plătească dobânzi și penalități de întârziere în cuantumul stabilit pentru neplata obligațiilor față de bugetul de stat;

b) furnizorii vor înregistra ca taxă neexigibilă taxa pe valoarea adăugată aferentă livrărilor prevăzute la alin. (1), pentru care nu mai au obligația de plată la bugetul de stat. În luna în care beneficiarii achită sau compensează taxa pe valoarea adăugată respectivă, taxa devine exigibilă, dar furnizorii își vor reduce corespunzător suma taxei colectate și concomitent vor reduce datoria beneficiarilor consemnată în conturile de clienți. Furnizorii nu vor fi obligați la plata de dobânzi și penalități de întârziere pentru neplata în termen de către beneficiari a sumelor reprezentând taxa pe valoarea adăugată a carei exigibilitate a fost amânată potrivit prevederilor alin. (1).

(3) Atestarea dreptului de amânare a exigibilității taxei pe valoarea adăugată se realizează în condiții stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(4) Prevederile prezentului articol se aplică numai în condițiile în care beneficiarii livrărilor prevăzute la alin. (1) sunt înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată la organele fiscale.

Notă *) [Decretul-lege nr. 54/1990](#) a fost abrogat prin [Legea nr. 507/2002](#) privind organizarea și desfășurarea unor activități economice de către persoane fizice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 6 august 2002.

Capitolul IV

Baza de impozitare

Secțiunea 1

În interiorul țării

Articolul 18

(1) Baza de impozitare a taxei pe valoarea adăugată este constituită din:

a) pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii, altele decât cele prevăzute la lit. b) și c), din tot ceea ce constituie contrapartida obținută sau care urmează a fi obținută de furnizor ori prestator din partea cumpărătorului, beneficiarului sau a unui terț, inclusiv subvențiile direct legate de prețul acestor operațiuni, exclusiv taxa pe valoarea adăugată;

b) prețurile de achiziție sau, în lipsa acestora, prețul de cost, determinat la momentul livrării/prestării, pentru operațiunile prevăzute la art. 3 alin. (4) și la art. 4 alin. (3);

c) compensația pentru operațiunile prevăzute la art. 3 alin. (3) lit. b) și la art. 4 alin. (2).

(2) Sunt cuprinse în baza de impozitare:

a) impozitele, taxele, dacă prin lege nu se prevede altfel, exclusiv taxa pe valoarea adăugată;

b) cheltuieli accesorii cum ar fi: comisioanele, cheltuielile de ambalare, transport și asigurare, decontate cumpărătorului sau clientului.

(3) Nu se cuprind în baza de impozitare următoarele:

a) rabaturile, remizele, risturnele, sconturile și alte reduceri de preț acordate de furnizori direct clienților în vederea stimulării vânzărilor, în condițiile prevăzute în contractele încheiate;

b) penalizările, precum și sumele reprezentând dauneinterese stabilite prin hotărâre judecătorească definitivă, solicitate pentru neîndeplinirea totală sau parțială a obligațiilor contractuale;

c) dobânzile percepute pentru: plăți cu întârziere, vânzări cu plata în rate, operațiuni de leasing;

d) sumele achitate de furnizor sau prestator în contul clientului și care apoi se decontează acestuia;

e) ambalajele care circulă între furnizorii de marfa și clienți, prin schimb, fără facturare.

(4) Baza de impozitare se reduce corespunzător:

a) în cazul refuzurilor totale sau parțiale privind cantitatea, prețurile sau alte elemente cuprinse în facturi ori în alte documente legal aprobate, precum și în cazul retururilor de până la 15% din presa scrisă;

b) în situația în care reducerile de preț prevăzute la alin. (3) lit. a) sunt acordate conform contractelor încheiate după livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor;

c) în cazul în care cumpărătorii returnează ambalajele în care s-a expediat marfa, pentru ambalajele care circulă prin facturare.

Secțiunea a 2-a

La importul de bunuri

Articolul 19

(1) Pentru bunurile importate baza de impozitare este constituită din valoarea în vama, determinată potrivit legii, la care se adaugă taxele vamale, comisionul vamal, accizele și alte taxe datorate potrivit legii.

(2) Sunt cuprinse în baza de impozitare, în măsura în care nu au fost cuprinse în baza de impozitare determinată potrivit alin. (1), cheltuieli accesorii cum ar fi: comisioanele, cheltuielile de ambalare, transport și asigurare care intervin după intrarea bunului în țara până la primul loc de destinație a bunurilor.

(3) Prin primul loc de destinație se înțelege locul care figurează pe documentul de transport care însoțește bunurile la intrarea în țara.

(4) Nu sunt cuprinse în baza de impozitare elementele prevăzute la art. 18 alin. (3) lit. a)-c) și e).

(5) În cazul în care elementele care servesc la determinarea bazei de impozitare la import sunt exprimate într-o valută străină, cursul de schimb la care se face evaluarea este cel stabilit pentru calculul valorii în vama.

Capitolul V

Cotele de impozitare și calculul taxei pe valoarea adăugată

Articolul 20

(1) În România cota standard a taxei pe valoarea adăugată este de 19% și se aplică operațiunilor impozabile, cu excepția celor scutite de taxa pe valoarea adăugată.

(2) Cota de taxa pe valoarea adăugată aplicabilă este cea în vigoare la data la care ia naștere faptul generator al taxei pe valoarea adăugată.

(3) Pentru cazurile în care exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată nu coincide cu faptul generator, prevăzute la art. 16 alin. (3)-(6), se aplică cotele în vigoare la data la care taxa devine exigibilă. Pentru operațiunile prevăzute la art. 16 alin. (4), în situația modificării cotelor, se va proceda la regularizare pentru a se aplică cotele în vigoare la data la care ia naștere faptul generator al taxei pe valoarea adăugată. Regularizarea se efectuează prin refacturarea integrală a contravalorii livrărilor de bunuri și/sau prestărilor de servicii cu cotele în vigoare la data la care ia naștere faptul generator și scăderea în cadrul aceleiași facturi a sumelor facturate anterior.

Articolul 21

(1) Taxa pe valoarea adăugată se calculează prin aplicarea cotei standard asupra bazei de impozitare determinate în condițiile stabilite în cap. IV.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), taxa pe valoarea adăugată se calculează prin aplicarea cotei recalculate, determinată potrivit metodologiei stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi, asupra:

a) sumelor obținute din vânzarea bunurilor comercializate prin comerțul cu amănuntul - magazine comerciale, consignatii, unități de alimentație publică sau alte unități care au relații directe cu populația, ale căror prețuri cuprind și taxa pe valoarea adăugată;

b) sumelor obținute din unele prestări de servicii - transport, posta, telefon, telegraf și altele de aceeași natură - ale căror tarife practicate cuprind și taxa pe valoarea adăugată;

c) sumelor obținute din vânzarea de bunuri pe bază de licitație, pe bază de evaluare sau de expertiza, precum și pentru alte situații similare;

d) compensației, pentru transferul dreptului de proprietate a unor bunuri din patrimoniul persoanelor impozabile în domeniul public, în condițiile prevăzute de legislația referitoare la proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.

Capitolul VI Regimul deducerilor

Articolul 22

(1) Dreptul de deducere ia naștere în momentul în care taxa pe valoarea adăugată deductibilă devine exigibilă.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), pentru operațiunile prevăzute mai jos dreptul de deducere ia naștere:

a) la data plății efective sau, după caz, la data compensării cu taxa pe valoarea adăugată de rambursat din decontul lunii precedente, pentru bunurile din import care beneficiază de suspendarea plății taxei pe valoarea adăugată în vama, prevăzute la art. 29 lit. D.c);

b) la data plății efective sau, după caz, la data compensării cu taxa pe valoarea adăugată de rambursat din decontul lunii precedente, pentru operațiunile prevăzute la art. 17.

(3) Au dreptul la deducerea taxei pe valoarea adăugată numai persoanele impozabile înregistrate la organele fiscale teritoriale ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată.

(4) Persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată au dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente bunurilor și serviciilor destinate realizării de:

a) operațiuni taxabile;

b) livrări de bunuri și/sau prestări de servicii scutite de taxa pe valoarea adăugată prevăzute la art. 11 alin. (1) și la art. 12;

c) acțiuni de sponsorizare, publicitate, protocol, precum și pentru alte acțiuni prevăzute în legi, cu respectarea limitelor și destinațiilor prevăzute în acestea;

d) operațiuni rezultând din activități economice prevăzute la art. 2 alin. (2), efectuate în străinătate, care ar da drept de deducere dacă aceste operațiuni ar fi realizate în interiorul țării;

e) operațiuni prevăzute la art. 3 alin. (6) și (7), dacă taxa pe valoarea adăugată ar fi aplicabilă transferului respectiv.

(5) Taxa pe valoarea adăugată prevăzută la alin. (4) pe care persoana impozabilă are dreptul să o deducă este:

a) taxa pe valoarea adăugată datorată sau achitată, aferentă bunurilor care i-au fost livrate sau urmează să îi fie livrate, și pentru prestările de servicii care i-au fost prestate ori urmează să îi fie prestate de către o altă persoană impozabilă înregistrată ca plătitor de taxa pe valoarea adăugată;

b) taxa pe valoarea adăugată achitată, pentru bunurile importate prevăzute la art. 29 lit. D.b);

c) taxa pe valoarea adăugată achitată sau compensată cu taxa de rambursat din decontul lunii precedente, pentru bunurile din import care beneficiază de suspendarea plății taxei în vama prevăzute la art. 29 lit. D.c);

d) taxa pe valoarea adăugată evidențiată în decontul privind taxa pe valoarea adăugată, pentru operațiunile prevăzute la art. 29 lit. D.d)-f);

e) taxa pe valoarea adăugată achitată de beneficiar în numele furnizorului sau compensată cu taxa de rambursat din decontul lunii precedente, pentru operațiunile prevăzute la art. 17.

(6) Bunurile și serviciile achiziționate pentru realizarea operațiunilor prevăzute la alin. (4) cuprind materiile prime și materialele, combustibilul și energia, piesele de schimb, obiectele de inventar și de natură mijloacelor fixe, precum și alte bunuri și servicii ce urmează a se reflecta în cheltuielile de producție, de investiții sau de circulație, după caz.

Articolul 23

(1) Dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente bunurilor și/sau serviciilor care sunt utilizate de către o persoană impozabilă pentru efectuarea atât de operațiuni ce dau drept de deducere, cât și de operațiuni care nu dau drept de deducere se determina în raport cu gradul de utilizare a bunurilor și/sau serviciilor respective la realizarea operațiunilor care dau drept de deducere.

(2) Modul de determinare a gradului de utilizare a bunurilor și/sau serviciilor la realizarea operațiunilor care dau drept de deducere se stabilește prin normele de aplicare a prezentei legi.

Articolul 24

(1) Pentru exercitarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată orice persoană impozabilă trebuie să justifice suma taxei cu următoarele documente:

a) pentru deducerea prevăzută la art. 22 alin. (5) lit. a), cu facturi fiscale sau alte documente legal aprobate, emise pe numele sau, de către persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată;

b) pentru deducerea prevăzută la art. 22 alin. (5) lit. b), cu declarația vamală de import sau actul constatator al organelor vamale;

c) pentru deducerea prevăzută la art. 22 alin. (5) lit. c), cu declarația vamală emisă pe numele sau și documentul care confirmă achitarea taxei pe valoarea adăugată sau, în cazul compensării, decontul de taxa pe valoarea adăugată aferent lunii precedente, din care rezultă taxa de rambursat, și nota contabilă prin care s-a efectuat compensarea;

d) pentru deducerea prevăzută la art. 22 alin. (5) lit. d), cu factura externă sau documentul care atestă plata prestatorului extern, în cazul plăților fără factura, și nota contabilă în care se consemnează taxa pe valoarea adăugată aferentă operațiunilor respective, atât ca taxa colectată, cât și ca taxa deductibilă;

e) pentru deducerea prevăzută la art. 22 alin. (5) lit. e), cu facturi fiscale sau alte documente legal aprobate, emise pe numele sau de către persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, și documentul care confirmă achitarea taxei pe valoarea adăugată sau, în cazul compensării, decontul privind taxa pe valoarea adăugată aferent lunii precedente, din care rezultă taxa de rambursat, și nota contabilă prin care s-a efectuat compensarea.

(2) Nu poate fi dedusă taxa pe valoarea adăugată aferentă intrărilor referitoare la:

a) operațiuni care nu au legătură cu activitatea economică a persoanelor impozabile;

b) bunuri/servicii achiziționate de furnizori/prestatori în contul clienților și care apoi se decontează acestora;

c) servicii de transport, hoteliere, alimentație publică și altele de aceeași natură, prestate pentru persoane impozabile care desfășoară activitate de intermediere în turism;

d) băuturi alcoolice și produse din tutun destinate acțiunilor de protocol;

e) bunurile lipsa sau depreciate calitativ în timpul transportului, neimputabile, pe baza documentelor întocmite pentru predarea-primirea bunurilor de la transportator și pentru înregistrarea lor în gestiunea persoanei impozabile.

(3) Taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate realizării obiectivelor proprii de investiții, stocurilor de produse cu destinație specială finanțate din sumele încasate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale de către persoane impozabile înregistrate la organele fiscale ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, se deduce potrivit prevederilor art. 22. Cu taxa pe valoarea adăugată dedusă pentru realizarea obiectivelor proprii de investiții se vor reintregi în mod obligatoriu disponibilitățile de investiții. Sumele deduse în cursul anului fiscal pentru obiectivele proprii de investiții pot fi utilizate numai pentru plăți aferente aceluiași obiectiv de investiții pentru care s-au primit alocațiile de la bugetul de stat sau bugetele locale. La încheierea exercițiului financiar sumele deduse și neutilizate se virează la bugetul de stat sau la bugetele locale în conturile și la termenele stabilite prin normele metodologice anuale privind încheierea exercițiului financiar-bugetar și financiar-contabil, emise de Ministerul Finanțelor Publice. Unitățile care au la finele anului fiscal taxa de rambursat, rezultată din decontul de taxa pe valoarea adăugată, pot compensa aceasta taxa cu sumele deduse și neutilizate datorate bugetului de stat sau bugetelor locale pentru operațiunile prevăzute în acest alineat.

Articolul 25

(1) Dreptul de deducere se exercită lunar prin scăderea taxei deductibile din suma reprezentând taxa pe valoarea adăugată facturată pentru bunurile livrate și/sau serviciile prestate, denumită taxa colectată.

(2) Exercițarea dreptului de deducere nu se face pentru fiecare operațiune, ci pentru ansamblul operațiunilor realizate în cursul unei luni.

(3) Taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat se stabilește lunar pe bază de deconturi ale plătitorilor de taxa pe valoarea adăugată, ca diferența între taxa colectată și taxa dedusă potrivit legii. În situația în care taxa dedusă potrivit legii este mai mare decât taxa colectată, rezultă taxa de rambursat, iar în situația în care taxa colectată este mai mare decât taxa dedusă potrivit legii, rezultă taxa de plată la bugetul de stat.

Articolul 26

(1) Taxa de rambursat pentru luna de raportare stabilită prin decontul de taxa pe valoarea adăugată conform art. 25 alin. (3) se regularizează în ordinea următoare:

a) prin compensarea efectuată de persoana impozabilă în limita taxei rămase de plată rezultate din decontul lunii anterioare sau din deconturile lunilor următoare, după caz, fără avizul organului fiscal, la întocmirea decontului de taxa pe valoarea adăugată;

b)*) prin compensarea efectuată de organele fiscale la cerere sau din oficiu, după caz, cu obligații datorate și neachitate către bugetul de stat, obligații datorate la fondul de risc pentru garanții de stat pentru împrumuturi externe, inclusiv dobânzile și penalitățile de orice fel aferente acestora;

c)*) prin compensarea efectuată de organele fiscale la cerere sau din oficiu, după caz, cu obligații datorate și neachitate către bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul fondului de asigurări sociale de sănătate, bugetul asigurărilor pentru șomaj, bugetele locale, inclusiv dobânzile și penalitățile de orice fel aferente acestora. Ordonatorii de credite care răspund prin lege de colectarea veniturilor respective vor comunica lunar la organele fiscale teritoriale datoriile pe care le au agenții economici față de aceste bugete și/sau fonduri;

d) rambursarea efectuată de organele fiscale.

(2) Taxa de plată stabilită prin decontul de taxa pe valoarea adăugată conform art. 25 alin. (3) se achită bugetului de stat la termenul prevăzut la art. 29 lit. D.a).

Notă *) Literalele b) și c) au fost modificate prin [Ordonanța Guvernului nr. 86/2003](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 624 din 31 august 2003.

Articolul 27

(1) Persoanele impozabile pot solicita ori rambursarea cu control anticipat, ori rambursarea cu control ulterior a diferenței de taxa rămase după compensarea efectuată conform art. 26 alin. (1).

(2) Rambursarea cu control anticipat se efectuează de organele fiscale teritoriale în termen de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii de rambursare, pe baza verificărilor efectuate de organele de control fiscal.

(3) Rambursarea cu control ulterior se efectuează de organele fiscale teritoriale în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de rambursare, pentru persoanele impozabile care se încadrează în condițiile stabilite prin normele de aplicare a prezentei legi, cu verificarea ulterioară efectuată de organele de control fiscal în termen de maximum 1 an de la data rambursării efective. Dacă se dovedește ca suma rambursată este greșită, organele fiscale pot solicita restituirea sumei respective în conformitate cu prevederile pentru taxa pe valoarea adăugată neplatită.

(4) Rambursarea taxei pe valoarea adăugată poate fi solicitată lunar.

Articolul 28

Prin normele de aplicare a prezentei legi se stabilesc condițiile în care, pentru rambursările de taxa pe valoarea adăugată, organele de control fiscal ale Ministerului Finanțelor Publice pot solicita constituirea de garanții personale sau solidare, în condițiile legii.

Capitolul VII

Obligațiile plătitorilor de taxa pe valoarea adăugată

Articolul 29

Persoanele impozabile care realizează operațiuni taxabile și/sau operațiuni scutite cu drept de deducere au următoarele obligații:

A. Cu privire la înregistrarea la organele fiscale:

a) la începerea activității, precum și în cazurile și în condițiile stabilite prin prezenta lege, persoanele impozabile sunt obligate să se înregistreze ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, urmând procedurile privind înregistrarea fiscală a plătitorilor de impozite și taxe;

b) să solicite organului fiscal scoaterea din evidența ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, în caz de încetare a activității, în termen de 15 zile de la data actului legal în care se consemnează situația respectivă.

B. Cu privire la întocmirea documentelor:

a) să consemneze livrările de bunuri și/sau prestațiile de servicii în facturi fiscale sau în alte documente legal aprobate și să completeze în mod obligatoriu următoarele date: denumirea, adresa și codul fiscal ale furnizorului /prestatorului și, după caz, ale beneficiarului, data emiterii, denumirea bunurilor livrate și/sau a serviciilor prestate, cantitățile, după caz, prețul unitar, valoarea bunurilor/serviciilor fără taxa pe valoarea adăugată, suma taxei pe valoarea adăugată. Pentru livrări de bunuri sau prestații de servicii cu valoarea taxei pe valoarea adăugată mai mare de 50 milioane lei inclusiv, la aceste documente se anexează și copia de pe documentul legal care atestă calitatea de plătitor de taxa pe valoarea adăugată;

b) persoanele impozabile plătitoare de taxa pe valoarea adăugată sunt obligate să solicite de la furnizori /prestatori facturi fiscale ori documente legal aprobate și să verifice întocmirea corectă a acestora, iar pentru operațiunile cu o valoare a taxei pe valoarea adăugată mai mare de 50 milioane lei sunt obligate să solicite și copia de pe documentul legal care atestă calitatea de plătitor de taxa pe valoarea adăugată a furnizorului

/prestatorului. Primirea și înregistrarea în contabilitate de facturi fiscale sau alte documente legal aprobate care nu conțin datele prevăzute a fi completate în mod obligatoriu la lit. a), precum și lipsa copiei de pe documentul legal care atesta calitatea de plătitor de taxa pe valoarea adăugată a furnizorului/prestatorului în cazul cumpărărilor cu o valoare a taxei pe valoarea adăugată mai mare de 50 milioane lei inclusiv, determina pierderea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente;

c) persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată nu au obligația să emită facturi fiscale în cazul următoarelor operațiuni:

1. transport cu taximetre, precum și transport de persoane pe bază de bilete de călătorie și abonamente;
2. vânzări de bunuri și/sau prestări de servicii consemnate în documente specifice aprobate prin acte normative în vigoare;
3. vânzări de bunuri și/sau prestări de servicii pentru populație pe bază de documente fără nominalizări privind cumpărătorul. La cererea cumpărătorilor, furnizorii/prestatorii pot să emită facturi fiscale pe care vor înscrice: suma încasată, numărul și data documentului prin care s-a efectuat plata de către beneficiar;

d) importatorii sunt obligați să întocmească declarația vamală de import, direct sau prin reprezentanți autorizați, să determine baza de impozitare pentru bunurile importate potrivit art. 19 și să calculeze taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat.

C. Cu privire la evidența operațiunilor:

a) să țină evidența contabilă potrivit legii, astfel încât să poată determina baza de impozitare și taxa pe valoarea adăugată colectată pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii efectuate, precum și cea deductibilă aferentă intrărilor;

b) să asigure condițiile necesare pentru emiterea documentelor, prelucrarea informațiilor și conducerea evidentelor prevăzute de reglementările în domeniul taxei pe valoarea adăugată;

c) să întocmească și să depună lunar la organul fiscal, până la data de 25 a lunii următoare inclusiv, decontul privind taxa pe valoarea adăugată, potrivit modelului stabilit de Ministerul Finanțelor Publice;

d) să furnizeze organelor fiscale toate justificările necesare în vederea stabilirii operațiunilor realizate atât la sediul principal, cât și la subunități;

e) să contabilizeze distinct veniturile și cheltuielile rezultate din operațiunile asocierilor în participațiune. Drepturile și obligațiile legale privind taxa pe valoarea adăugată revin asociatului care contabilizează veniturile și cheltuielile potrivit contractului încheiat între părți. La sfârșitul perioadei de raportare veniturile și cheltuielile, înregistrate pe naturi, se transmit pe bază de decont fiecărui asociat, în vederea înregistrării acestora în contabilitatea proprie. Sumele decontate între părți fără respectarea acestor prevederi se supun taxei pe valoarea adăugată în cotele prevăzute de lege.

D. Cu privire la plata taxei pe valoarea adăugată:

a) să achite taxa pe valoarea adăugată datorată, potrivit decontului întocmit lunar, până la data de 25 a lunii următoare inclusiv;

b) să achite taxa pe valoarea adăugată, aferentă bunurilor plasate în regim de import, la organul vamal, cu excepția operațiunilor de import scutite de taxa pe valoarea adăugată;

c) prin derogare de la prevederile lit. b), se suspenda plata taxei pe valoarea adăugată la organele vamale pentru:

1. mașinile industriale, mijloacele de transport destinate realizării de activități productive, utilajele tehnologice, instalațiile, echipamentele, aparatele de măsură și control, automatizări, care au fost produse cu cel mult un an înainte de intrarea lor în țară și nu au fost niciodată utilizate, importate de către întreprinderile mici și mijlocii astfel cum sunt definite în [Legea nr. 133/1999](#) privind stimularea întreprinzătorilor privați pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, în vederea realizării de investiții, pe perioada de realizare a investiției, până la punerea în funcțiune a acesteia, dar nu mai mult de 12 luni de la data începerii investiției;

2. mașinile industriale, utilajele tehnologice, instalațiile, echipamentele, aparatele de măsură și control, mijloace de transport destinate realizării de activități productive, care au fost produse cu cel mult un an înainte de intrarea lor în țară și nu au fost niciodată utilizate, importate de către societățile comerciale cu capital majoritar privat, persoane juridice române, precum și de către persoanele fizice și asociațiile familiale, autorizate conform [Decretului-lege nr. 54/1990](#), cu modificările ulterioare, care își au sediul și își desfășoară activitatea în zona defavorizată, în vederea efectuării de investiții în zonele defavorizate, pe perioada de realizare a investiției, până la punerea în funcțiune a acesteia, dar nu mai mult de 12 luni de la data începerii investiției;

3. mașinile industriale, utilajele tehnologice, instalațiile, echipamentele, aparatele de măsură și control, mijloace de transport destinate realizării de activități productive, care au fost produse cu cel mult un an înainte de intrarea lor în țară și nu au fost niciodată utilizate, importate de către persoane impozabile care realizează investiții care se încadrează în prevederile [Legii nr. 332/2001](#) privind promovarea investițiilor directe cu impact semnificativ în economie, pe perioada de realizare a investiției, până la punerea în funcțiune a acesteia, dar nu mai mult de 30 de luni de la data înregistrării statistice la Ministerul Economiei și Comerțului;

4. mașinile industriale, utilajele, instalațiile și echipamentele care se importă în vederea efectuării și derulării investițiilor prin care se realizează o unitate productivă nouă, se dezvoltă capacitățile existente sau se re tehnologizează fabrici, secții, ateliere, precum și mașinile agricole și mijloacele de transport destinate realizării de activități productive, pe termen de 120 de zile de la data efectuării importului. De asemenea, se suspendă plata taxei pe valoarea adăugată la organele vamale, pe termen de 60 de zile, pentru materiile prime care nu se produc în țara sau sunt deficitare, importate în vederea realizării obiectului de activitate. Atestarea dreptului de a beneficia de suspendarea plății taxei pe valoarea adăugată în vama pentru importurile prevăzute la pct. 1, 2, 3 și 4 se face în condiții stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice;

d) taxa pe valoarea adăugată aferentă operațiunilor de leasing contractate cu locatori/finanțatori din străinătate se achită de către persoanele care nu sunt înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, indiferent de statutul lor juridic, pe data de 25 a lunii următoare celei în care este prevăzută prin contract data de plată a ratelor și/sau pe data de 25 a lunii următoare celei în care au avut loc plăți de avansuri. Persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată vor evidenția taxa aferentă acestor operațiuni, atât ca taxa colectată, cât și ca taxa deductibilă, în decontul privind taxa pe valoarea adăugată întocmit pentru luna în care este prevăzută prin contract data pentru plata ratelor și/sau luna în care au loc plăți de avansuri. Dacă la expirarea contractului de leasing bunurile care au făcut obiectul acestuia trec în proprietatea beneficiarului, taxa pe valoarea adăugată datorată pentru valoarea la care se face transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor respective se achită la organele vamale;

e) taxa pe valoarea adăugată aferentă serviciilor contractate de beneficiari din România cu prestatori cu sediul sau cu domiciliul în străinătate, pentru care locul prestării se considera a fi în România, potrivit art. 7 lit. c), exclusiv operațiunile de leasing contractate cu locatori/finanțatori din străinătate, care sunt reglementate la lit. d), se achită de către persoanele care nu sunt înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, indiferent de statutul lor juridic, pe data de 25 a lunii următoare celei în care a fost primită factura externă sau pe data de 25 a lunii următoare celei în care a fost efectuată o plată fără factura către prestatorul extern. În cazul persoanelor înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, taxa aferentă acestor operațiuni se consemnează în decontul privind taxa pe valoarea adăugată, atât ca taxa colectată, cât și ca taxa deductibilă, în luna în care a fost primită factura externă sau a fost efectuată o plată fără factura către prestatorul extern;

f) prevederile lit. e) se aplică și serviciilor contractate de beneficiari din România cu prestatori cu sediul sau cu domiciliul în străinătate pentru care locul prestării se considera a fi în România, potrivit art. 7 lit. a), b) și d), în situația în care prestatorul extern nu și-a desemnat un reprezentant fiscal în România;

g) sa achite taxa datorată bugetului de stat, anterior datei depunerii cererii la organul fiscal pentru scoaterea din evidența ca plătitor de taxa pe valoarea adăugată, în caz de încetare a activității;

h) în cazul persoanelor impozabile înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, dacă din decontul privind taxa pe valoarea adăugată din luna precedentă rezultă taxa de rambursat, acestea au dreptul să compenseze această sumă cu suma datorată potrivit prevederilor lit. c).

Capitolul VIII

Dispoziții finale

Articolul 30

Modelul și conținutul formularelor de facturi fiscale sau alte documente legal aprobate, jurnale pentru cumpărări, jurnale pentru vânzări, borderouri zilnice de vânzare/încasare și alte documente necesare în vederea aplicării prevederilor prezentei legi se stabilesc de Ministerul Finanțelor Publice și sunt obligatorii pentru plătitorii de taxa pe valoarea adăugată.

Articolul 31

(1) Corectarea taxei pe valoarea adăugată determinate în mod eronat, înscrisă în facturi fiscale sau alte documente legal aprobate, de persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, se va efectua astfel:

a) în cazul în care documentul nu a fost transmis către beneficiar, acesta se anulează și se emite un nou document;

b) în cazul în care documentul a fost transmis beneficiarului, corectarea erorilor se efectuează prin emiterea unui nou document cu valorile înscrise cu semnul minus, în care se va menționa numărul documentului corectat și concomitent se emite un nou document corect. Documentele respective se vor înregistra în jurnalul de vânzări, respectiv de cumpărări, și vor fi preluate în deconturile întocmite de furnizor și, respectiv, de beneficiar pentru luna în care a avut loc corectarea.

(2) Reducerea bazei de impozitare prevăzută la art. 18 alin. (4) se realizează prin emiterea de către furnizorii de bunuri și/sau prestatorii de servicii a unor noi documente cu valorile înscrise cu semnul minus, care vor fi

transmise și beneficiarului. Documentele respective se vor înregistra în jurnalul de vânzări, respectiv de cumpărări, și vor fi preluate în deconturile întocmite de furnizor și, respectiv, de beneficiar pentru luna în care s-a efectuat reducerea.

Articolul 32

(1) Organele de control fiscal au dreptul să efectueze verificări și investigații la persoanele obligate la plata taxei pe valoarea adăugată, privind respectarea prezentei legi, inclusiv asupra înregistrărilor contabile. În acest scop persoanele impozabile au obligația să prezinte evidentele și documentele aferente.

(2) În situația în care, în urma verificării efectuate, rezultă erori sau abateri de la normele legale, organele de control fiscal au obligația de a stabili cuantumul taxei pe valoarea adăugată deductibile și facturate.

(3) În cazul în care facturile fiscale, evidentele contabile sau datele necesare pentru calcularea bazei de impozitare lipsesc ori sunt incomplete în ceea ce privește cantitățile, prețurile și/sau tarifele practicate pentru livrări de bunuri și/sau prestări de servicii, organele de control fiscal vor proceda la impozitare prin estimare.

Articolul 33

Pentru neplata integrală sau a unei diferențe din taxa pe valoarea adăugată în termenul stabilit, persoanele impozabile datorează majorări de întârziere și penalități de întârziere calculate conform legislației privind calculul și plata sumelor datorate pentru neachitarea la termen a impozitelor și taxelor.

Articolul 34

Actele de control emise de organele de specialitate ale Ministerului Finanțelor Publice pentru constatarea obligațiilor de plată privind taxa pe valoarea adăugată constituie titluri de creanță, care devin titluri executorii în condițiile legii.

Articolul 35

(1) Nerespectarea prevederilor [art. 29 și 30 se sancționează conform Legii nr. 87/1994](#) pentru combaterea evaziunii fiscale.

(2) Depunerea cu întârziere a decontului de taxa pe valoarea adăugată se sancționează conform prevederilor [Ordonanței Guvernului nr. 68/1997](#) privind procedura de întocmire și depunere a declarațiilor de impozite și taxe, aprobată și modificată prin [Legea nr. 73/1998](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 36

Determinarea, cu rea-credință, de către persoane impozabile a sumei taxei pe valoarea adăugată de rambursat și obținerea nelegală, în acest fel, a unor sume de bani de la organele fiscale constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 1 an la 7 ani.

Articolul 37

Soluționarea contestațiilor asupra sumelor privind taxa pe valoarea adăugată, constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor Publice, se face conform prevederilor legale în vigoare.

Articolul 38

Pentru aplicarea unitară a prevederilor legale privind taxa pe valoarea adăugată se constituie în cadrul Ministerului Finanțelor Publice Comisia centrală fiscală, condusă de secretarul de stat cu atribuții în domeniul politicii și legislației fiscale. Componenta și atribuțiile comisiei se aproba prin ordin al ministrului finanțelor publice. Deciziile Comisiei centrale fiscale se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 39

În termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi Guvernul, la propunerea Ministerului Finanțelor Publice, va aproba normele de aplicare a dispozițiilor acesteia.

Articolul 40

Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 iunie 2002, cu excepția prevederilor art. 27 alin. (2) care intră în vigoare la data de 1 octombrie 2002. Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abroga:

a) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2000](#) privind taxa pe valoarea adăugată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 15 martie 2000, aprobată și modificată prin [Legea nr. 547/2001](#);

b) prevederile [art. 5 referitoare la scutirea de taxa pe valoarea adăugată din Legea nr. 103/1992](#) privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 1 octombrie 1992, cu modificările ulterioare;

c) prevederile referitoare la scutirea de taxa pe valoarea adăugată ale art. 42 alin. (1) pentru sursele de finanțare prevăzute la [art. 33 alin. \(1\) lit. c\) din Legea partidelor politice nr. 27/1996](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 87 din 29 aprilie 1996, cu modificările ulterioare;

d) prevederile [art. 37 liniutele 3 și 4 din Ordonanța Guvernului nr. 30/1995](#) privind regimul de concesiune a construirii și exploatarea unor tronsoane de cai de comunicații terestre - autostrăzi și cai ferate, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 1 septembrie 1995, aprobată și modificată prin [Legea nr. 136/1996](#), cu modificările ulterioare;

e) prevederile [art. 173 alin. \(3\) din Legea învățământului nr. 84/1995](#), republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 10 decembrie 1999, cu modificările ulterioare;

f) prevederile [art. 4 alin. 2 referitoare la taxa pe valoarea adăugată din Legea nr. 118/1996](#) privind constituirea și utilizarea Fondului special al drumurilor publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 150 din 15 aprilie 1998, cu modificările ulterioare;

g) prevederile art. 4 alin. (2) referitoare la scutirea de taxa pe valoarea adăugată din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/1997](#) pentru întocmirea bilanțului contabil special și regularizarea unor credite și dobânzi clasificate în categoria "pierdere" la Banca Agricolă - S.A., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 14 iulie 1997, aprobată și modificată prin [Legea nr. 166/1998](#), cu modificările ulterioare;

h) prevederile art. 3 lit. a), art. 4 și [art. 5 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 8/1998](#) privind constituirea Fondului special pentru promovarea și dezvoltarea turismului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 40 din 30 ianuarie 1998, aprobată și modificată prin [Legea nr. 23/2000](#), cu modificările ulterioare;

i) prevederile [art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 116/1998](#) privind instituirea regimului special pentru activitatea de transport maritim internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 326 din 29 august 1998, cu modificările ulterioare;

j) prevederile [art. 6 alin. \(1\) lit. a\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/1998](#) privind regimul zonelor defavorizate, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 8 noiembrie 1999, cu modificările ulterioare;

k) prevederile art. 76 referitoare la scutirea de taxa pe valoarea adăugată din [Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 9 mai 2000, cu modificările ulterioare;

l) prevederile art. 26 alin. (2) referitoare la scutirea de taxa pe valoarea adăugată din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998](#) privind valorificarea unor active bancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 482 din 15 decembrie 1998, aprobată și modificată prin [Legea nr. 409/2001](#), cu modificările și completările ulterioare;

m) prevederile [art. 21¹ și 21⁴ din Legea nr. 133/1999](#) privind stimularea întreprinzătorilor privați pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, astfel cum a fost modificată și completată prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 297/2000](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 707 din 30 decembrie 2001, aprobată și modificată prin [Legea nr. 415/2001](#);

n) prevederile [art. 2 lit. e\) din Ordonanța Guvernului nr. 14/1995](#) privind unele măsuri pentru stimularea realizării de obiective complexe și a producției cu ciclu lung de fabricație, destinate exportului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 26 din 3 februarie 1995, aprobată prin [Legea nr. 70/1995](#), cu modificările ulterioare;

o) prevederile [art. 12 alin. \(2\) din Legea nr. 332/2001](#) privind promovarea investițiilor directe cu impact semnificativ în economie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 356 din 3 iulie 2001.

Anexa

LISTA

activităților la care se referă art. 2 alin. (5)

1. Telecomunicații
2. Furnizarea de apa, gaze, energie electrică, energie termică și agent frigorific
3. Transportul de bunuri
4. Serviciile prestate de porturi și aeroporturi
5. Transportul de pasageri
6. Livrarea de bunuri noi produse pentru vânzare
7. Activitatea targurilor și expozițiilor comerciale
8. Depozitarea
9. Activitățile organelor de publicitate comercială
10. Activitățile agenților de călătorie
11. Activitatea magazinelor pentru personal.